

SVEUČILIŠTE "VLADIMIR BAKARIĆ" U RIJECI

FAKULTET ZA POMORSTVO I SAOBRAĆAJ

R I J E K A

POSTDIPLOMSKI STUDIJ "MULTIMODALNI TRANSPORT"

NIVIJO MUŽIĆ

OPTIMALIZACIJA MODELA UPRAVLJANJA

REZERVNIM DIJELOVIMA U BRODARSTVU

MAGISTARSKI RAD

Rijeka, listopad, 1989.

Sveučilište "Vladimir Bakarić" Rijeka
Fakultet za pomorstvo i saobraćaj
Rijeka

UDK 338.47::656.61:
629.12-772:
65.012.122:
681.3.06] (043.3)

OPTIMALIZACIJA MODELA UPRAVLJANJA
REZERVnim DIJELOVIMA U BRODARSTVU

N. Mužić

Ključne riječi: brod, rezervni dijelovi, kompjuter

SAŽETAK

U rādu je izvršena analiza, različitih pristupa održavanju brodskog postrojenja i njihovog utjecaja na potrošnju rezervnih dijelova. Kroz prikaz klasične organizacije opskrbe broda rez. dijelovima, bez primjene elektroničkog računala, uočena su moguća poboljšanja koja se mogu postići uvođenjem brze obrade podataka o rez. dijelovima.

U cilju lakšeg uvođenja računala u upravljanje rezervnim dijelovima, predložen je šifarski sustav po kojem se brodsko postrojenje dijeli na "uredaje", kao samostalne fizičke i funkcionalne cjeline. Formiran je model informacijskog sustava (IS) rez. dijelova, baziran na primjeni centralnog računala na kopnu. Osnovu IS čini baza podataka o rez. dijelovima koja se instalira na tom računalu. Uvođenje računala na brodove, kao perifernih jedinica IS, predviđeno je kao slijedeća faza u razvoju IS rez. dijelova.

Prikazana je primjena četiri tipa modela za određivanje optimalne veličine zaliha na brodskom skladistu. Za jedan model zaliha, izrađen je program za njegovu simulaciju na računalu i priložen na kraju rada. Radu su priloženi i kreirani izlazni izvještaji iz IS, koji sadrže informacije potrebne za upravljanje rez. dijelovima.

University "Vladimir Bakaric" Rijeka UDK 338.47::656.61:
Faculty of Maritime and transporrtation 629.12-772:
studies, Rijeka 65.012.122:
681.3.06] (043.3)

OPTIMIZATION OF SHIPPING SPARE PARTS
CONTROL MODEL

N. Muzic

Key words: ship, spare parts, computer

SUMMARY

In this paper are analised different approaches to maintenance ship machinery and its influence on cosumption of spare parts. Through presentation of classic organisation scheme of vessels spare parts supply, without use of computer, the possible improvement by fast spare parts data elaboration is put in evidence.

Due to easier introduction of computer based spare parts control, it is proposed coding system according which, the ship machinery is divided on "equipments", like phisical and functional units. The model of spare parts information system (IS) is formed, based on land situated central computer. The main part of IS is spare parts data base installed on that computer. Introduction of computers on ships is envisaged like next development phase of spare parts IS.

Four models applying for optimisation of vessels spare parts stocks are presented. For one model its computer simulation software is made and enclosed on the end of the paper. There are also enclosed created IS output reports, that content informations for spare parts control.

SADRŽAJ

POPIS UPOTREBLJENIH OZNAKA	.....	VII
1. UVOD	.....	1
1.1 ZNAČAJ ODRŽAVANJA ZA USPJEŠNO POSLOVANJE BRODA	.....	1
1.2 POSTAVLJANJE PROBLEMA	.....	3
1.3 POSTAVLJANJE CILJA	.....	5
1.4 DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA	.....	7
1.5 STRUKTURA RADA	.....	9
2. ODRŽAVANJE BRODA	.....	11
2.1 STRUKTURA TROŠKOVA ODRŽAVANJA	.....	11
2.3 PREGLED TROŠKOVA ZA REZERVNE DIJELOVE	.....	16
2.4 STATISTIČKA ANALIZA POJAVE KVAROVA	.....	21
2.4.1 SLUČAJNI KVAROVI	.....	24
2.4.2 VREMENSKI KVAROVI	.....	28
2.4.3 KVAROVI S VREMENSKOM I SLUČAJNOM KOMPONENTOM	.....	31
2.4.4 OPIS RADA UREĐAJA POMOĆU STATISTIČKIH PARAMETARA	.....	33
2.4.4.1 FUOZDANOST UREĐAJA	.....	31
2.4.4.2 SPOSOBNOST ODRŽAVANJA UREĐAJA	.....	36
2.4.4.3 RASPOLOŽIVOST UREĐAJA	.....	37
2.5 VRSTE ODRŽAVANJA BRODSKOG POSTROJENJA	.....	40
2.5.1 KOREKTIVNO ODRŽAVANJE	.....	41
2.5.2 PREVENTIVNO ODRŽAVANJE PREMA VREMENU RADA UREĐAJA	.....	43
2.5.3 PREVENTIVNO ODRŽAVANJE PREMA STANJU UREĐAJA	.....	45
2.5.4 OPTIMALNA POLITIKA ODRŽAVANJA	.....	50
3. KLASIČNA ORGANIZACIJA OPSKRBE BRODA REZ. DIJELOVIMA	.....	53
3.1 BRODSKO SKLADIŠTE REZERVNIH DIJELOVA	.....	54
3.2 CENTRALNO SKLADIŠTE NA KOPNU	.....	56
3.3 TEHNIČKA SLUŽBA	.....	58
3.4 NABAVNA SLUŽBA	.....	60
3.5 KOMUNIKACIJA BROD-TEHNIČKA SLUŽBA	.....	62

3.6 NEDOSTACI KLASIČNE ORGANIZACIJE	
OPSKRBE BRODA REZERVnim DIJELOVIMA	 64
4. ŠIFARSKI SUSTAV	 66
4.1 ODREĐIVANJE ŠIFRE	 66
4.2 RAŠČLANA BRODA	 70
4.2.1 NSFI RAŠČLANA BRODA	 71
4.2.2 OSNOVNI PRINCIPI PREDLOŽENE RAŠČLANE BRODA	 73
4.2.3 PRIJEDLOG RAŠČLANE BRODA	 76
4.3 KLASIFIKACIJSKI DIO ŠIFRE	 79
4.4 PRIMJER ŠIFRIRANJA R.D. UREĐAJA FRIŽIDERA HRANE	 81
5. INFORMACIJSKI SUSTAV REZ. DIJELOVA U BRODARSTVU	 83
5.1 OPĆENITO O INFORMACIJSKOM SUSTAVU	 83
5.2 MODEL IS REZERVNIH DIJELOVA	 86
5.3 PROCES ŠIFRIRANJA	 89
5.4 PROCES NABAVE REZERVNIH DIJELOVA	 91
5.5 PROCES AŽURIRANJA STANJA NA BRODSKOM SKLADIŠTU	 93
5.6 PROCES IZVJEŠTAVANJE	 95
5.6.1 IZVJEŠTAJI NA NIVOУ FLOTE	 96
5.6.2 IZVJEŠTAJI NA NIVOУ BRODA	 99
5.6.3 IZVJEŠTAJI NA NIVOУ UREĐAJA	 101
5.6.4 IZVJEŠTAJI NA NIVOУ REZERVNOG DIJELA	 102
5.7 EKSPERTNI SISTEMI ZA ODRŽAVANJE BRODA	 103
6. MODELI ZA OPTIMIZACIJU BRODSKIH ZALIHA REZ. DIJELOVA	... 105
6.1 MODEL ZALIHA TIP A	 107
6.2 MODEL ZALIHA TIP B	 111
6.3 MODEL ZALIHA TIP C	 114
6.4 SIMULACIJA MODELAA ZA ODREĐIVANJE OPTIMALNE KOLIČINE ZALIHA	 119
6.5 ODREĐIVANJE MINIMALNE KOLIČINE ZALIHA REZ. DIJELOVA ZA VIŠE ISTOVRSNIH UREĐAJA	 121
6.5.1 POUZDANOST PROCVJENE VREMENA TRAJANJA REZ. DIJELOVA POMOĆU MALOG UZORKA	 124
7. PRIJEDLOG MIJERA ZA OPTIMIRANJE OPSKRBE BRODOVA REZERVnim DIJELOVIMA U BRODARSTVU JUGOSLAVIJE	 129

7.1	MJERE NA NIVOU POSLOVNE ZAJEDNICE JUGOSLAVENSKIH BRODARA	.....	129
7.2	MJERE NA NIVOU ISPORUČILACA BRODSKIH UREĐAJA I OPREME	.....	130
8.	ZAKLJUČAK	.....	131
a	POPIS SLIKA	.....	136
b	LITERATURA	.....	138
c	PRILOZI	.....	
D ₁	Geografske i vremenske podjeljene oblasti na kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
C ₁	Periodi za koji su stvare zabilježene	.....	
DNT	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
DWB	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
E(1)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
E(2)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
F(1)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
F(2)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
F(3)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
G(1)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
G(2)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
K ₁	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
H(1)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
H(2)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
N	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
H ₁	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
R	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
O	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
P ₁	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
P ₂	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
P(1)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
R(1)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	
P(2)	Geografske i vremenske oblasti u kojima se odvijaju vojne operacije	.....	